

Avustuksen myöntäminen valuma-aluekunnostukseen Iso-Jurvon Säynätlammen alueelle

KH 13.01.2025 § 10
18/02.04.01.02/2025

Äänekosken kaupungille on saapunut Jurvon seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n rahoitushakemus 5.12.2024 liittyen Iso-Jurvon valuma-alueen kunnostukseen. Jatkohankkeessa on tarkoitus käynnistää konkreettiset vesiensuojelutoimenpiteet Jurvon alueella Suolahden ja Sumiaisten rajalla vuonna 2025. Ensimmäisenä konkreettisena hankkeena toteutetaan Iso-Jurvon valuma-aluekunnostus Säynätlammen alueelle.

Valuma-alueen kuormituksesta, painopistealueista ja eri maankäyttöjen osuuksista on laadittu vuonna 2024 Iso-Jurvon valuma-aluekuormituksen ja kunnostuksen esiselvitystyö. Selvityksessä nostetiin esille lukuisia valuma-aluekunnostuksen ja vesienhallinnan toimenpiteitä ja kohteita, joista ensimmäiseksi lähdetään edistämään valuma-alueen pohjoisosan, Säynätlammen alueen kohteita.

Hankkeessa on kaavailtu kolmea vesiensuojelurakennetta Säynätlammen alueelle: kosteikko, pohjakynnyksen sekä laskeutusallas- ja putkipatoyhdistelmä. Jatkohankkeen kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 30 865 €, josta 70 % haetaan ELY-keskukselta (21 606 €). Kaupungilta haettavan avustuksen määrä on 2 000 €. Loppurahoitusta haetaan muilta paikallisilta toimijoilta, yhdistyksen jäsenmaksuista sekä toteutetaan osin talkootyönä (mm. oksien raivaus).

Hankkeessa on tarkoitus laatia esiselvityksessä paikannetuille kohteille yksityiskohtaiset rakennesuunnitelmat, jotka myös hankkeen puitteissa rakennetaan tai perustetaan maastoon. Perustettavien kunnostus- ja vesienhallintakohteiden kiinteistönomistajiin on oltu Jurvon seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n toimesta yhteydessä ja omistajien kanssa on laadittu kirjalliset sopimukset toimenpideluvista ja rakenteiden hoitovastuista. Perustettavat kohteet ovat seuraavat:

Niittylän peltoalueen itäpäähän olisi mahdollista perustaa kaivamalla n. 0,7 ha:n laajuinen kosteikko, jonka valuma-alue olisi n. 70 ha. Kosteikko sijoittuisi kiinteistölle 992-403-9-41.

Rinne- ja suometsäalueelta virtaavien vesien viipymistä lisätä uomaan notkelman perälle sijoitettavalla patorakenteella kiinteistöllä 992-403-3-10. Lisäksi mahdollinen laskeutusallas.

Säynätlampeen laskevien vesien virtausta voi rauhoittaa sijoittamalla uomaan pohjakynnyksen kiinteistöllä 992-403-3-10.

Toimenpiteiden tekninen rakennesuunnittelu kilpailutetaan toimialan suunnittelukonsulteilla ja valinta tehdään kokonaispisteytyksen kautta, jossa määrittävinä tekijöinä ovat kokemus, referenssikohteet

ja hinta. Suunnitelmien valmistuttua niiden pohjalta kilpailutetaan kohteiden urakointityö. Urakoinnin valinta tehdään kokonaispisteytyksen kautta, jossa määrittävinä tekijöinä ovat kokemus, referenssikohteet ja hinta. Tavoitteena on, että sama urakoitsija pystyy toteuttamaan kaikki suunnitellut kohteet.

Iso-Jurvo on korkean ekologisen- ja virkistyskäyttöpotentiaalin omaava Natura-järvi. Järven tilaa heikentää valuma-alueen ulkoinen kuormitus, jota järveen päätyy valuma-alueen maankäytöstä ja kuivatustoiminnasta. Alueen maankäyttö on pääasiassa metsätaloutta. Hankealueen valuma-alueelähtöisellä vesienhallinta- ja kunnostustoiminnalla saadaan aikaiseksi pitkäaikaisia ja vaikuttavia toimia. Valuma-alueelähtöinen kunnostustoiminta edistää valtakunnallisia vesienhoidon tavoitteita pureutumalla nimenomaan vesistöjen tilaa heikentäviin valuma-alueelähtöisiin juurisyihin sekä auttaa myös ilmastonmuutoksen aiheuttamiin hydrologisiin ääri-ilmiöihin varautumisessa. Hankealueen vesistön tilan paraneminen hyödyttää myös suurta joukkoa kansalaisia, arviolta noin 60 järvenranta-asukasta. Hankealue on osa isompaa vesistökokonaisuutta ja hankkeen myötä jatkossa mahdollisesti edistettävät ja vesistökuormitusta vähentävät valuma-alue-toimenpiteet ovat hyödyksi Keiteleen eteläosan alueelle ja edelleen koko Kymijoen päävesistöalueelle.

Äänekosken kaupunki pitää tärkeänä hankkeita, joissa edistetään vesistöjen hyvää tilaa ja EU:n vesipolitiikan puitteiden (2000/60/EY) asettamien tilatavoitteiden saavuttamista, ja myöntää tähän tarkoitukseen avustuksia vesienhoidollisille hankkeille (Vesienhoidollisia avustuksia koskevat periaatteet ja ehdot, KH 22.11.2021, 361 §). Kaupungin linjauksien mukaan ensisijaisesti rahallista tukea voidaan myöntää hankkeille, joissa toimenpiteet kohdistuvat vesistöihin, joiden tilatavoitetta ei ole vielä saavutettu. Avustusta voidaan myöntää kuitenkin myös muihin hankkeisiin, joihin hakija saa myönteisen tukipäätöksen valtiolta ja jotka muiltakin osin täyttävät kaupungin laatimat avustusehdot.

Iso-Jurvo on luokiteltu toimenpideohjelmassa (2022-2027) biologisen ja fysikaalis-kemiallisten tilojen sekä ekologisen luokan perusteella erinomaiseksi, joten se täyttää EU:n asettamat tilatavoitteet. Jurvonjoki-Pietisjoki on luokiteltu ekologiselta tilaltaan erinomaiseksi ja se on biologiselta tilaltaan hyvä. Jurvonjoki-Pietisjokeen kohdistuu tilaa heikentävänä merkittävänä paineena maatalous. Iso-Jurvo on tällä hetkellä tilaltaan erinomainen, mutta se on vuosien myötä tummunut. Valuma-alueelähtöisillä kunnostustoimilla on mahdollisuus hillitä järven tilan heikkenemistä.

Vesipuitteiden direktiivi (2000/60/EY) asettaa jäsenvaltioille tavoitteeksi vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen lisäksi sen, että myöskään hyväksi ja erinomaiseksi luokiteltujen pintavesien ekologinen ja kemiallinen tila ei heikkene. Jurvonjokeen kohdistuvien riskitekijöiden sekä Iso-Jurvon vuosia jatkuneen tummumisen takia valuma-aluekunnostuksen esiselvityshanke voidaan katsoa tärkeäksi. Hankkeeseen haetaan avustusta ELY-keskukselta ja se

täyttää Äänekosken kaupungin vesienhoidollisia avustuksia koskevat avustusehdot myös muilta osin.

Hakijan toimittamat hankesuunnitelma, hakemus, hankebudjetti ja -aikataulu ovat esityslistan liitteinä.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Anna Kervola, puh. 040 568 1470

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää, että Äänekosken kaupunki myöntää Jurvon seudun vesiensuojeluyhdistys ry:lle (y-tunnus 3373773-8) edellä esittelytekstissä tarkoitettua hanketta varten vesienhoidollisen avustuksen suuruudeltaan 2 000,00 euroa sillä ehdolla, että hanke saa myönteisen tukipäätöksen myös valtiolta.

Avustuksen myöntämistä, maksamista, käyttöä ja takaisinperintää koskevat kaupunginhallituksen 22.11.2021 (361 §) tekemässä päätöksessä vahvistetut periaatteet ja ehdot.

Avustus myönnetään ja maksetaan kaupungin vuoden 2025 talousarviossa olevista kaupunginhallituksen kehittämismäärärahoista.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -